

Sextū**Preceptum**

propter quod quidam se castrauerunt.
Math. xix. Ideo **Bern.** dixit
 Ignosce dñe. excusamus. ter
 giuerfamur. vix est aliquis q̄
 in eis que ad te sunt velit expiri
 quid possit. etiam quod promptissi
 me potest in carne. vel in secu
 lū. siue timor impulerit. siue cupi
 ditas traxerit. **Tercio** per idem
 a simili in irrationabilibus. **Nā**
 piscis se tunc potest ab esca si ha
 mum suspicatur. **Auis** a cibo
 rethris si dolū suspicatur. **Aia**
 lia a laqueo cauēt abscondito
Cur ergo homo se non tparet a
 veneno luxurie. a cibo delectatio
 nis. et a laqueo demōis. cū talia
 vire cognoscat. **Vnde** eccā. vij.
Inuēi mulierē amariorē mor
 te. mulierē id est voluptatē que
 corp⁹ necat et aīaz. **Ca. ij.**

Iam de speciebus luxurie et
 eius fomentis tria sunt
 videnda. **Primo** que sunt
 species luxurie. **Secundo** que sunt oc
 casiones graues luxurie ut ca
 t⁹. tact⁹. oscula. et que sunt pec
 cata choree et hmoi. **Tercio** que
 lia peccata sunt tact⁹. oscula. et hu
 iusmodi quo ad grad⁹. **Quā**
 tū ad primū nōndū in thō.
 2. 2. q. Cij. q. plures sunt dif
 ferentie seu species luxurie que po
 nuntur. xxxv. q. i. ca. **Lex** illa **Et**
 excedit se in malicia in q̄ gr̄
 d⁹ hic annumeratur. **Prima** est
 simplex fornicatio **Secunda** pe

Capitulū**Secūdum**

ior adulteriū **Tertia** incestus.
 et vtrāque agguat raptus **Quarta**
 sacrilegiū **Quinta** vitium con
 tra naturā. omnibus istis pecca
 tur contra sextū preceptum. **Prima**
 est simplex fornicatio. que est
 concubitus soluti cū soluta pri
 us corrupta. quod dicitur propter
 stuprū. quod nō est simplex for
 nicatio **Intelligitur** in **Alexā.**
 de ha. i. suo tercio **Solutus** et
 soluta a vinculo matrimonij.
 et sanguineitatis. ordinis. religi
 onis. et voti continētie. vñ forni
 catio proprie dicitur luxuriosus usus
 viduarum. meretricū. et concubiarū
 et iam corruptarum aliarum **Hec**
 simplex fornicatio species est mor
 le peccati. **Quod** potest primo thob.
 iij. vbi thobias ait filio suo.
Attēde tibi ab omni fornicatione. et
 propter uxorem tuā nō patiaris cri
 me scire. **Crimē** autem importat
 peccatum mortale **Item** gal. v. pre
 missa fornicatione et alijs quibus
 dā vicijs dicitur. que talia agunt.
 regnum dei nō possidebunt **Et**
 i. cor. vi. nolite ezare. neque for
 nicarij. neque ydoloz seruientes.
 neque adulteri et c. plura ibi po
 nit **Et** sequitur. nō scitis tales re
 gnum dei possidebunt **Ephē. v.**
Scitote quoniam omnis fornicator et
 immūdus. aut auarus quod est
 ydoloz hūitus nō habet heredita
 tem in regno dei. **Vñ** numeri.
 .xxv. legitur. quod cū fornicatus

eēt popul⁹ israel cū filiab; mo
ab. Iussit de⁹ cunctos pncipes
populi suspēdi in patibulis cō
tra solē. a occisi sūt de populo
·xxiiii· milia. Ex quo ptz. qd oēs
sequētes spēs luxurie sūt semp
peccā mōrta. qz quelib; spērū
sequētū ē maior q̄ sit simplex
b fornicacō. **S**ecūda spēs est
stupr q̄ ē illegitīm⁹ ocubitus.
quo virginalis integritas cor
rūpitur. nulla pactōe sez oūga
hī pcedēte. Et est grūior q̄ sim
plex fornicacō. Nā valde mul
ta mala ex stupro sequuntur
Primo. qz iniuriatur virgini. si
eam vi opprimit. vel si eam nō
opprimit vi. tñ eā seducit. ppter
qd si eā vi opprimit. vel seducit.
tētur in foro cōscie ut eā ducat.
aut ei satisfiat. vel se cū ea cō
pōat. **Vñ** Exo. xxii. Si seduce
rit q̄s virgine nōdū de spōsata.
dormietq; cū ea. dotabit. a ha
bit eā in vxorē. Si autē pa
ter virgins dare noluerit. red
dat pecuniam iuxta mod⁹ dotis
quā virgines recipe s̄ueuerūt
Et si quis virginez rapuerit ⁊
stuprauerit. adhuc graui⁹ est
peccm. Et filiter si vi opprimit
Secūdo infamiā pōt corrupta
incurrere: Tercio virgo p stu
prum sepe impeditur a legiti
mo matrimonio cōhēdo. qz
ppter infamiā eā null⁹ duc; fa
cilitē. Quarto ponitur in via

meretricā di. qz fama pdita ⁊
virginitate: pncō fit ad malū
Quinto i corpe ⁊ aīa destruit.
Sexto sequitur nōnunq̄ w
lūtaria impediō prolis per ve
nena sterilitatis. ⁊ ocubitus in
debito s peccā cōn naturā. Sep
timo volūtaria peccacō aboz su
um ⁊ occisio plis nōdū bapu
late interd. **O**ctauo stuprans
sic de teiorat tra; virgis. q̄ ista
que poterat reddere fructū cen
tesimum. solū reddit sexagesi
mū. vel tricesimū. Nonno recipi
tur thsaur⁹ irrecupabilis vir
ginitatis. cū quo non dispensa
tur. quia a nemine reparatur.
Hui⁹ peccā magitudinē oste
dit scriptura gen. xxxiiii. d. qz
s; elx fili⁹ emoz qui dynam fi
liam iacob deflorauit. ideo intē
fct⁹ ē cū patre suo. ⁊ toto po
pulo vrbis sue. **T**ercia spe
cies luxurie est adulterium. Est
autem adulterium illicitus cō
cubitus quo cōiugalit thorus
violatur. Et dicitur adulterū.
quasi accessus ad alterum tho
rum. Et semp est mortale pec
catum. Et si vtraq; plona est
in mrimonio s̄tituta: est grūi
us q̄ si solū altera. Aggrauat
etiā p violētiam. ut si alicuius
vxor vi rapiatur de domo mai
ti. Et itez fit grūius. si vxor ra
pta vi per violentiam opprima
tur. Itez eē aggruatur peccatū

Sextum**Preceptum**

per alias circūstantias. vici; si
 vna psonaz fuit religiosa. et
 alia in mrimonio cōstitutā. et
 vna fuerit in sacris ordib;. et
 alia in mrimonio. aut si fuerit
 adinvicem cō sanguinee. viri
 etiā ut supra patuit ceteris pa-
 rib;. plus peccāt q̄ mulieres.
 q̄z dēterēt eē rectores. **¶** Q̄n-
 tū aut malū sit adulteriū ptz
 ex septem. **¶** Primo. qz assimilāt
 homicidio quodāmo: et ē ma-
 ius omi pecunie furto. et sic fit
 iniuria aut coniugi. pprie. aut
 aliene Cū ei vir et mulier sint
 vna caro. qui auferit vxorem
 suā alicui. idē est ac si ei seip-
 sum auferret. vñ adulteriū ex-
 supat omne furtum Quia qd
 auferitur. vici; creatura racōna-
 lis meli; est q̄ q̄cūq; terrena
 s̄bstātia Idcirco phibitō ad-
 ulteri; immediate ponitur i de-
 calogo post phibitōez homi-
 cidij. et an phibitōez furti vñ
 clemens pp. dicit. qd in omib;
 peccis adulterio graui; scdm
 i p̄mis tenet locū. **S;** fur suspē-
 ditur pro pua re. et adulter q̄
 si nihil patitur. **E**tiam adultē
 q̄ peccat cum soluta. se furatur
 vxori legitime. **S**ecdo fit per
 adulteriū iniuria maḡ deo. cu-
 ius sacramētū violatur et ma-
 culatur. qd i paradiso instituit.
 incarnatus approbavit. et pas-
 sus sanctificauit. **C**ontra illd

Capitulū**Secūdum**

Coll. iij. viri diligite vxores ve-
 stras sicut et xp̄us eccliam suā
 dilexit. p qua vici; sanguinē
 fudit. et de cui; xp̄i latere sacri-
 menta oia fluxerūt. **A**dulter
 enī qd de; cōiunxit sepat **T**er-
 cō ex adulterio sequūtur homici-
 dia sepe **vñ. ij. Re. xi.** **S**tatim
 postq̄ dauid adulteriū cōmi-
 sit. pcurauit occidi fidelē vriā
 militem suum. **Q**uarto tales
 info: tuātī sūt sepe i trāitorio; re-
 reb;. ut ptz in eodē dauid. cui
 .ij. **Re. xij.** **D**e; post adulteriū
 dixit. non recedet de domo tua
 gladi; vsq; i sepiternū. eo qd
 despxeis me et tuleris vxorem
 vriē et hxi. **Q**uinto interdū ex
 adulterio sequitur exheredita-
 cō filioz legitimoz i malum
 magnū tpale eoz. et in malū
 aime adultere. que tenetur re-
 stituere. **vñ Eccl. xxxij.** **Q**u-
 lier ois reliquēs viz suū pec-
 cabit. **S**tatuēs hereditatem ex
 alieno mrimonio. **p̄t** hxc omi
 lege phibetur adulteriū. et
 grauib; p̄mis punitur. **I**deo
 sexto adulter cōtra oēz legem
 peccat. **P**rimo oīra legē natu-
 re que dicit. qd tibi nō vis fieri
 altei ne feceris **E**ull; aut est
 qui velle; vel velle debet; qd ali;
 cum sua vxore vel filia luxuria
 retur **I**deo gen. xvi. **A**bime-
 lech statuit q̄ nō fuit de lege
 circūcisoz. ut quicūq; vxore

primā fidem tales irritam faciunt. **S**ecundo quod ibi semper committitur furtū. vel rapina. quod deo sacratum. eo invito. auferitur. quod tunc peius est. quod tunc subtractum donū est incompensabile. unde ecc. xxvi. ois potestatio non digna est aie continētis. **T**ercio quod vase deo sacrato immunde quis abutitur. **S**icut enim in loco sacro quis luxurias. vel peccas. alius plus peccat quod extrinsecus talem similia fatens. **S**ic etiam plus peccat quod cum persona deo sacrata peccat quam maculat. contra illud psal. liij. **M**undamini quod fertis vasa dñi. **N**on sicut qui calicem in lutum proiceret. sic isti corpus deo sacratum in lutum peccati putant. **Q**uarto de angelo dñi quod deo huius delictis fatiunt demones spurcissimum. **V**nde malach. ij. labia sacerdotis custodiunt scientiam. et legem requarunt ex ore eius. quod angelus dñi exercituum est. **Q**uinto de dño facit hominem bestiale. deo enim sacrata persona. veatur deo. **V**nde exo. xxij. dñs non detrahens. potest enim sacerdos ostendit. quod nullus valet angelus. et similiter dimittit deo peccata. **S**exta species luxurie est peccatum contra naturam. per quam intelligitur ois inordinata effusio seminis extra vas sibi debitum in ordine ad generationem. **P**redicatio autem de hoc vicio pu-

blice debet quilibet cautus esse. et tamen in genere de ipso loquitur taliter tamen. quod qui rei sunt ex hoc valeant cognoscere culpam suam. **S**ed species et modos huius turpitudinis non expedit communi populo particulariter explicare. ne pure aures maculentur. et ne quis facere discat quod ignorabat. **Q**uilibet tamen distincte in confessione si reus est se debet accusare. et confessor prudens de hoc caute ubi oportet rimari. **S**unt autem huius nefandissimi peccati multi modi secundum theodorem. ubi prius. **P**rimus vocatur immundities siue molities. puta quando sine cubitu. voluntarie procuratur pollucio contra delectationis venere. **E**t fit per contactum proprii genitalis siue aliter. et per quoscumque alios modos illicitos. quibus huiusmodi pollucio procuratur voluntarie propter experiri delectationem veneream. **S**ecundus modus a peior fit quando non servatur naturalis modus oculendi. **E**t hoc fit quod tum ad instrumentum. vel quod non ad debitum vas. sed quod a natura ad generandum deputatum est. aut quod tum ad alios oculendi modos bestiales. a monstruosos. **T**ertius est peior secundum o. et proprie vocatur sodomiticum peccatum. quod fit per cubitum ad non debitum sexum. puta cum masculo cubitum cum masculo. **A**ut femina cum

Septim

Preceptū

fia. de hoc peccō loquitur apls
Rō. i. Quartus est pessimus. q̄
 dicitur bestialis. et fit p̄ cōcubi
 tum rei non eius dē sp̄i. ut cum
 quis occubūt cū bestia. hoc pec
 catū sexte sp̄i. vicij. viciū cōn
 naturā est grauissimū int̄ oīa
 peccā carnis s̄m aug⁹. de adul
 teriis cōiugijs. Et patet hoc
 tripliciter. Primo quia grauif
 sime hoc de⁹ puniunt. qz causa
 diluuij fuit s̄m metho diū. Vñ
 gen̄. vi. omnis caro corruat
 viam suam sup̄ terrā. oīs caro.
 id ē homo. et gen̄. xix. dñs plu
 it sup̄ sodomā et gomorrā ignē
 et sulphur de celo. Et gen̄. xxx
 viij. Onā fūdebat semē sup̄ ter
 rā. idcirco percussit eū dñs. Se
 cūdo leges pena mortis hoc ple
 ctūt Vñ leuit. xx. Qui dormie
 rit cū masculo copulato sine o. mo
 riatur. Tercō infra bestia hōie;
 mergit. nulla enī bestia similia
 facit. non ergo mirz si ut facti
 dicunt et Jero. p̄fertū. in nocte
 natiuitatis xp̄i ones sodomite
 occisi sūt. Et fere incarnati de⁹
h ap̄ter hoc vitū desijt. **¶** Se
 cūdo p̄cipalit̄ vidēdu est de
 fomētis et nutrimentis sp̄i lux
 xue. Et sūt plura q̄ vix sine pec
 cato luxurie fieri p̄nt. ut visus
 mulieris in cauta. auditus. ca
 tus. locutio de venereis. et tact⁹
 oscula. aplexus. et hōi. nō so
 lū aut fornicatō et sp̄s luxurie

Capitulū

Secūdu

sunt peccā mōelia: s̄ eciā p̄fata
 impudica actū carnalis co
 pule p̄cedētia et ad eū alliciētia
 sunt peccā mōelia qm̄ sunt libi
 diose cum aliena muliere. ut
 qm̄ quis cū non sua facit talia.
 illa intencōne ut p̄ hoc in se vel
 muliere excitet cōcupiam eiu.
 aut ip̄am inclinet ad sui ocupi
 scētia; qd̄ pt. **¶** Quia Math. v.
 32. Qui viderit mulierē ad ocu
 piscendū eā. id est eo aio ut cō
 cupiscat. Illud enī non est iā
 titillai solū. s̄ plene cōsentire li
 bidini. Et sequitur. mechatus
 est eam in corde suo. Sup̄ quo
 dicit cris. qz viris doming hic
 loquitur. hoc eciā de feminis
 dicit. ergo multo magis oscu
 lū libidinosum. tactus. et similia
 sunt mortalia et contra precep
 tum non mechaberis. Ideo Cy
 prianus in de virginitate. Cer
 te ipse concubitus. ipse ample
 xus. Ipsa confabulatio. et oscu
 latio. et feda dormitacō crīmē
 est. Item non solum delibera
 tus consensus in actum pecca
 ti mortalis est mortale: sed eci
 am consensus deliberatus in de
 lectacionem peccati mortalis
 i venereis. est sp̄ciale mortale
 peccatum. ut patebit in nono
 p̄cepto. Ego pl⁹ p̄fati tactus.
 et visus. et hōi. dicit tamen
 thomas. 2. 2. q. Clinj. peccatū
 mortale dicit̄ aliqd̄ dupliciē.

Uno modo fm sp̄s; suā. ⁊ hoc modo osculū. āplex⁹. vel tact⁹ fm suam sp̄m non noinant pccm mortale. pnt ei hxc abs qz libidie fieri. vel ppter consuetudinem patrie. vel ppter aliquā necessitatē. aut rācōnabile causā. Alio modo d̄r aliqd esse pccm mōrle ex sua causa. sic ille qui dat elemosinam ut aliquē inducat ad heresim Et isto modo tact⁹ ⁊ hmoi ut dictū fuit p̄us sūt mōrta pccā. q̄ hūt ppter delectacōnem morosam i ueneris. Tercō p̄ncipaliter nōndum q̄ sicut mai⁹ pccm est adulteriū q̄ simplex fornicacō. ⁊ sacrilegiū mai⁹ q̄ adulteriū ut p̄us dictū est Sic etiam tact⁹. oscula. ⁊ huiusmodi inter adulterates. vel q̄ cūqz alie impudicite maiora pccā sūt. q̄ inter talia que hūt soluti cū soluta. Et sic de oscul⁹ sacrilegorū maiōrā sūt q̄ adulteroz

Capitu. tertiu.

Est p̄terea aliud multū peccato luxurie debuiens. uic; chorea. de q̄ uideā sūt tria. Primo q̄ pecculofus lud⁹ fit. Secdo an possit fieri sine pccō. Tercō qn̄ a fit pccm mortale. **Q**ntum ad primū nōndum q̄ chorea re est piculofus lud⁹ valde ppter septem Primo qz chorea dyabolicū h; exordiū. ut r̄fert

m̄gr historiaturum. nā a sarepthauro quodā demone sic dicto exordiū habuit. q̄ demō i similitudie thauri gerētis i hūeris signū lūe corniculate albe. egrediēs de flumie. ab egyptijs in die quodam festo cum tympanis ⁊ choreis est uenēt⁹ Et sarepthaur⁹ iste i flumine mihi ibidē gest⁹ ostēdit. saltādō. quos egyptij secuti sūt in terra chorifando. post q̄ aut sarepthaur⁹ eos excitauit ad chorifandū: euanescebat. vñ ⁊ nūc loco sarepthauri uetula aliq. id est puella aliq̄ p̄ ceterū ducit.

Secdo qz scriptura de maris malis r̄fert. que choreas secuta sūt ut pluzimū **Nā Exo. xxx.** Cū moyses appropinquasset ad castra. uidit vitulū ⁊ choreas: Iratus est valde. ⁊ proiecit de manu tabulas. ⁊ confregit eas ad radicem mōtis. deinde assumptis secū filijs leui interfecit. xxiij. milia hominū. **Nā** hodie in choreis vitul⁹ p̄ quē d̄ signatur lasciuia ueneratur. neglecto dei seruitō. Sic **Mathe. xiiij.** Saltatrix sic. āputai caput Joh. baptiste q̄ maior inter natos mulierū nō surrexit Et **ezech. xxv.** d̄r p̄ eo qz plaufisti manu. ⁊ percussisti pedē. ⁊ gausa es ex toto affcū sup terrā. ecce ego extēdā manū meam sup te. ⁊ tradam te i